

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr.

Indult: Kedden, Junius' 24-dikén, 1834.

50.

NAGY BRITANNIA.

Gróf Viklofnak a' Felső Házban Jun. 6-kán tartatott beszédének folytatása: — „Kérdezi Gróf Greyt, vallyon szándéka vagyon e' a' Kormány-nak az Egyház tulajdonához nyúlni, 's azt úgy nevezett erköltsi tzelokra fordítani? ő egyenes, határozott feleletet kíván: itt az ötölés- hatolás, nyúlszívűség, a' halgatás pedig Maga elítélés volna. Gr. Grey: Valóban ötet nem látta soha senki is ott a' hol nem szük-séges, halgatás szönyege alá rejtezni, annyival kevésbé fogja azt ezen alkalommal tenni, sőt inkább nagyobb öszinteséget mutat ellentársai eránt, mint ezek ő eránta bizonyítottak. Én, és társaim, folytatá Grey beszédjét, semmi ollyast nem akarunk, a' mi templom rablás nevezetet érdemlene. A' Biztosság a' Reguláziónak, vagy is a' templomjövödelme tzelerányosabban leendő használásának tekintetéből vagyon kinevezve. (halljuk, halljuk) Kérdem a' nemes Grófot (Viklofot) valljon sokan vagynak e', kik az Irlandi Egyháznak állapotját ollyannak hiszik, mellynek javításra nem volna szüksege? Mindenkinek meg kell vallani, hogy az Irlandi Egyház javítására más rendszabások kívántátnak, mint az Angolyéera, mivel mind a' két Egyház különböző állapotú. Az Irlandi jelen birtokosok jussaikat szenteknek tekintem, de azt mondom, hogy maga az Egyház java, a' Parlament rendelkezésének alá vagyon vetve. (halljuk, halljuk!) Hát vallyon tsak én gondolkozom e' így? nem tartom illendőnek másutt tartott beszéde-

ket itt ismét előhozni, de mivel a' nemes Gróf példával ment elő, szabad légyen nékem is egy tiszteletre méltó férjfiúnak következendő szavait ismételni: „Én abban a' véleményben vagyok, eljön az idő, mellyben fontolóra kell vennünk, vallyon az Irlandi Egyház jövödelmének egy részét, nem kell e' nagyobb haszonra a' mostaninál, úgy mindazáltal fordítani, hogy a' mellett a' templomnak fő tzelja, úgymint az Isteni igazságoknak terjesztése, előmozdítassék.“ (halljuk, halljuk) Ezen szavak ugyan azon principiumokat foglalják magokba, mellyeket követni magunkban eltökéltünk. A' nemes Gróf azt mondja, hogy mi szorultságban folyomodunk a' Biztossághoz! hogy ezen vélemény hamissága felől meggyöződhessek, igazán mondom, hogy Jan. 18-kán az Irlandi Lordhadnagtól, Vellelsey Marquistól, Vellington Hertzegnek testvérétől tudósítás érkezett, mellyben illyen Biztosságnak kinevezése szorgosan ajánltatik: (halljuk, halljuk!) ha talán valamit szemünkre lehet vetni, abban áll, hogy a' Marquisnak tanátsát későn követtük. A' nemes Gróf azt mondja, hogy én politikai pályámat, Jacobinusi principiumoknak szórogatásával kezdettem, 's most, az Egyháznak megbuktatásával akarom végezni. Mylordok! politikai életemnek első napjaiban avval a' tüzzel öleltem ált a' Parlament Reformot, melly a' fiatalságnak tulajdona, és végső napjaimban olly szerentsés valék, hogy azt keresztül is vivém. Miután az Angoly népnek saját, és józan Hépviselését vissza adtam,

melly által a' régi visszaéléseket el-
mellőzheti, 's újaknak bétsűszásokat
megakadályoztathatja, legforróbb kí-
vánságom, hogy a' Kormány, rendes,
állandó, és mérsékelt pályán előhalad-
jon. Egy részről gyengességgel, 's ha-
tározatlansággal vádoltatom, más rész-
ről hebehurgyasággal, 's erőszakosko-
dással; — én pedig, a' két tulságnak köz-
zép pontján akarok járni. A' Parlament
két Háza között mindenkor igyekez-
tem az összeütközést elkerülni. Ebbeli
igyekezetem pályámnak talán több íz-
ben is útjában állott, de tudják My-
lordok! minő érzés vőlt ebben a' tekin-
tetben vezérfonalom. Az Urak köteles-
ségeket felelem nélkül, és betsülettel
fogják betölteni, — de még is az ösz-
veütközéstől őrizkedniek kell, mert,
bár melly oldalra dőljön a' győzelem,
— pedig könnyű kitalálni, mellyik ól-
dalra dől el, de még is minden eset-
re vészedelmes következéseket vonhat
maga után. Én úgy állok itt, — Hazám,
's a' Mylordok előtt, mint most a' ko-
ronának Minisztere, semmiért sem kö-
nyörögvén, mint, hogy tettem, 's ezt
vezető indító okaim, betsületesen ma-
gyaráztassanak; 's kész vagyok minden-
kor az Urakkal akár győzni, akár hal-
ni. Én mind jelen, mind vőlt társaim-
ra hívatkozom, ha vallyon helyzetem-
mel nagyra voltam e' valaha? érzem,
közel van az idő, mellyben öregségem
terhei alatt leroskadva, a' Status gyep-
lőjét, másnak kezébe kell által adnom,
és hogy e' jelen pillanatban úgy állok
itt, mint Miniszter, aztegyedül l' egyes
Fejedelmem eránt viseltelő kötelesség
ézéséből teszem, hogy ügyeljek az Or-
szág nyugodalmára, 's a' már folyamat-
ba vett, és még veendő javítási rend-
szabásokat félbe ne szakaszszam. My-
lordok! szép, és ditső az Urak pályá-
jok! de a' Hazának betsülete, és bátor-
sága nem tsak attól függ, hogy e' két

Ház egymással szünet nélkül ellenke-
zésben legyen, hanem, hogy magát mind-
kettő a' század szelleméhez szabja. (hall-
juk, halljuk!) Napoleon, Sz. Helena
kösziklái alatt így szóllott azokhoz, kik
körüül állották: „Én nem azért buktam
meg, minthogy a' Fejedelmek ellenem
öszveszövetkeztek, hanem mivel az idő
szelleme ütött ellenem pártot. A' Bour-
bonok talán egy darab ideig tetsző ösz-
vehangzásban fogják magokat azon szel-
lemhez viselni, de majd ismét régiszok-
kásaikba visszaesnek, 's akkor a' szá-
zadnak ellene áthatatlan hatalma el fog-
ja őket temetni, 's ez lesz sorsok
Európában minden Kormányoknak, ha
politikájoknak nem szolgál vezértsilla-
gúl az időnek parantsoló szüksége. Ez
nagy tanítás, 's olly sérjfiúnak szájából
jö, a' ki a' felette öszvehalmozott sze-
rentsétlenségek terhe alatt, nyugodt,
philosophusi pillanatokot vetett a' tör-
ténétekre, mellyekben Ő (Napoleon)
jádzott fő szerepet.“ Reménylem My-
lordok! nem fogják magokat ékes, mé-
zes beszédek által elragadtatni enged-
ni, hanem nyugodtan, és komolyan meg-
fontolják, vallyon nem kívánja e' mind
a' böltesség, mind a' kötelesség, hogy
azon principiumok szerint tselekedj-
nek, mellyek senkire nézve sem hasz-
nosabbak, és idvessége-ebbek inkább,
mint magára az Egyházra nézve. Én
igazán mondom, nem nagy gyönyörű-
séget találok benne, hogy éjtszakáról
éjtszakára itt kell ülnöm, szemben,
számosvetélkedő, vagy is inkább ellen-
társaimmal. A' nemes Gróf megsalatko-
zott úgymond a' Kormányban; valóban
én is megsalatkoztam felőle való vára-
kozásomban. Úgy vélem, minden tsü-
rés tsavarás nélkül megmondottam, a'
mi szívemen feküdt, 's a' mit, mint be-
betsületes embernek mondanom kellett.
Most már az Urak istselekedjenek min-
den tartózkodás nélkül, 's javallják, ha

úgy tetszik, a' Kormánytól való elmozdításunkat: ha pedig ezt nem akarják, akkor engedjék javallatainkat nyugodt elmével meghánynivetni, 's ne igyekezzenek előre az Országban, a' nyughatatlanságnak lelkét mesterségesen felgerjeszteni. (Hangos tetszés követé ez utóbbi szavakat) Még több Lordok is szólottak mind két részről, a' nélkül, hogy szavazásra került volna a' dolog.

Gróf Vinchilsea Jun. 7-kén következő felszólítást bocsátott földieihöz, az Egyházi tulajdont tárgyazó rendszabásra nézve: *Castrell Park* Jun. 7-kén. Hazámfiak! Mivel a' korona Miniszterei a' felelet terhet magokra vállalták, 's Ő Felségét olyan javallatra hírták, melly egyenes ellenkezésben van a' kegyes Monarchának gondolkozása módjával, mellyet a' thronusról, a' tisztelt Praelatusoktól adott Felírásra, válaszul nyilatkozott, — ezennel felszólítalak benneteket, fontoljátok meg minden oldalról, ezen nevezetes, 's nagy befolyású tárgyat. Gróf Greynek a' Felső Házban tartott beszédje után — — (Jó Isten! minek is értük el a' napot, mellyben egy igazgató törvényadónak ajakairól illyenszavak jöttek) melly szerint a' Törvényhozó testnek kötelessége legyen, az időkor szellemével öszvehangzólag tselekedni, a' nélkül hogy csak távolról is ügyeljen azon principiumokra, mellyek által ezen korszellem characterisáltathatik, már az mindegy, akár ördögsugallása, akár a' szent, 's boldogító vallásnak rendszabása, — azon beszéd után mondom, felszólítalak benneteket, lépjete fel mindnyájan egyért, és egy, mindnyájotokért, az Ország oltárainak oltalmazására, 's az Isten eránt tartozó szentkötelességeknél fogva, áljatok ellen bátran a' kísérteteknek, mellyek olly tzelből tettek, hogy Vallásunk a' Papismus, Skepticismus, és hitetlenség martalékja

legyen. Bár tsak elhatna szavatok az Ország egyik végétől a' másikra! Gerjeszszetek minél több Felírást a' thronus elibe, mellyekben kegyes Fejedelmünknek kinyilatkoztatjátok, hogy készek légyetek mindent feláldozni, tsak hogy őt azon principiumoknak megtartásában segítsétek, mellyek Felséges Familiáját a' thronusra ültették. Híjában való dolog volna, szemeteket a' környező veszedelemtől elfordítani. Az egész világ előtt mutassuk meg, mennyit tartunk mi intézeteinkre! (Alírást) *Vinchilsea and Nottingham*.

T Ö R Ö K O R S Z Á G .

Konstántzinápoly Jun. 4-kén. Jelenleg a' fő város minden figyelmét *Sალია* Hertzegaszszony lakodalma, és az evvel öszveköttetett szertartások foglalták el. Máj. 31-kén a' második, és harmadik rendű tisztviselők *Dolmabagdschéba*, a' Nagy Uri sátor alá hívatattak ebédre. Következő napon, ugyan ott ebédeltek, a' Cath. görög, és Ürmény Patriarcha, úgyszinte a' Zsidó egyházi Hamam Baschi. Mindegyiköjüket a' Reiesfendi fogadta el. Hetfőn megjelentek a' Provintziának Vezérek, és Basáik, kik között valának *Moldva*, és *Oláh Ország* Hospodárjai is. Redden, úgymint a' diplomatikai kar megvendégelésére rendelt napon, az idegen Miniszterek, kísérellel együtt, követhajókon a' *Dalmbagdschéi* kikötőbe mentek, hol a' Dámák részekre kotsik, az *Urakéra* pedig lovak készen állottak, 's mindnyájan szép rendben a' dombon fekvő *Rioskba* érkeztek. Itt a' diplomatikai Kar a' Nagyvezértől *Ahmed Basától*, és a' Reiesfenditől fogadtatott el, 's tsak hamar azután a' *Seriasker* is megérkezett a' Nagy Urnak Vejével *Halil Basával*, végre a' *Kapudán Basa*, és az Orzágnak sok más Naggyai,

— mindnyájan egy tágas teremben Kiosk mellett, öszvejövén. Miután a fő vendégeket Angoly lovagok mulatták mesterséges fordulásaikkal, amazok asztalhoz ültek, egy izléssel felékesített sátor alá. Terítve 80 személyre volt. Ebédközben a frantzia Követ, úgymint a diplomatikai Karnak legidősbik tagja, legelőször a Sultán egészségére üritett poharat; erre a Nagyvezér ivott az asztalnál jelen volt Képviselek Monarcháiknak egészségekre, úgy nemkülömben az ezek, és a Nagy Ur között fennálló barátságos viszonyok állandóságára. Ebéd után a társaság visszatért Kioskba, hol egy gyönyörű tűzijáték ditsőitette a kellemetes estvét. Mind ezen, mind a megelőző estvén a Bosporusnak mind két partjai felségesen ki valának világosítva, 's a mindenfelől öszvetóduló minden rendű embereknek sokasága mellett is, a békeség meg nem háborított. Ma reggel szállítottak a menyaszszonyi ajándékok a Hertzagasszszonyinak jövendő lakásába Nischat Abadba, 's hólnap Ó Magassága, kísérelővel együtt Maga is oda fog utazni.

Ugyan ekkor nap érkezett meg Halib Efendi, Mehmed Alinak Követje, a Marseillében épített Behera nevű Egyiptomi Fregatton. Menyaszszonyi ajándékuil hozott Urától, 2000 zatskó, az az: egy milliom Piastert.

A Szamosból költ tudosítások, a fényes Portára nézve igen megnyugtatók. A Török tengeri sereg vezére, a Vathy beli lakosokhoz egy Felszólítást küldött, melly nem maradt fogant nélkül.

PORTUGALLIA.

(Morning Herald.) Az a hír szárnyallik; hogy Dom Pedro, minden Brittus privilegiumokat fel akar füg-

geszteni. Ebben az esetben Angoly alattvalók, talán nem is lakhatnának többé Portugalliában, 's éppen ezt akarja Dom Pedro elérni.

(Lisbonai Chronica.) A Tász. Santaremi főszállásból Máj. 18-kán következendő napi parantsolatok közöltettek. 1 ör A' mennyiben Ó Ts. Felsége a Braganzai Hertzeg, a munkálódó sereget, a jelen környülállásokhoz képest kívánja organisalni, ennel fogva tzelerányosnak találta, azt (a' munkálódó sereget) két felé osztani, 's az egyiket első Adjutánsára Terceira Hertzegre, a' másikat pedig Gróf Saldanha Marsallra bízni. 2 or Mivel szükséges légyen Santaremben egy katonai raktárt felállítani, és az ehez megkívántató eszközöket megszerezni, tehát Ó Felségének tetszett az itteni katonai igazgatást, az éppen most említett tzél elérése végett, Jose Correa de Fariára bízni.

(Moniteur.) A' Rormány Madridon keresztül f. h: 2 ról következendő tudosítást vett: Dom Mguelnek utóbbi vesztésege, helyezetéet egészen megváltoztatta. Úgy látszik, hogy talán még egy darabig képes lett volna magát tartani, ha katonái, a' Londonban kötött Tractatust, és a' Rodil General által vezérelt Spanyol sereg elindulását meg nem értették, és e' miatt el nem bátortalanítottak volna. Dom Miguel a' szerentsétlen történel elő érzetében mindent elkövetett, hogy a' Tractatus határozatait, seregénél eltitkolja, a' miben néhány napig boldogult is, de végre néhány másolatok még is eljutottak táborába. Midön e' szerint Dom Miguel magát mindenektől elhagyatva érezte, elhatározta magát azon feltételek elfogadására, mellyeket az előtt való napon megvetett volt. Ezen feltételeknél fogva, Dom Pedro egy részről megkegyelmez minden Miguelis

táknak, más részről, D. Miguelnek magános jószágán kívül, 375,000 frank esztendei jövedelem hátorságosítottát; ezt azonban csak úgy kapja meg, ha Portugalliát 14 nap alatt oda hagyja, és felfogadja, hogy többé lábát, se Portugalliába, se Spanyol Országba nem teendi, különben az említett fizetéstől örökre elesik. Ugy mondják, hogy Sinesben Algarbiában, egy angoly hadi hajón fog elutazni.

Azon külömbféle híreket, p. o. hogy Lisbonában lázzadás ütött ki, hogy D. Miguel katonái, D. Pedro éival öszveszövetkeztek, és Köztársaságot kiáltottak ki, hogy továbbá, Evorában, Alemtejo fő városában, minden lakosok felkontzoltattak légyen, 's a' t. megtzáfolja egy Telegrafi tudósítás, melly szerint Don Carlos, Maj. 30-kán, Donegal nevű hajó ormán Aldea Galleába hajóra ált, 's 13-kán éjjel Portsmouthba érkezett. Dom Miguel útjáról ugyan jelenleg semmit sem hallottunk, de annyi bizonyos, hogy őrizet alatt vagyon.

O R O S Z O R S Z Á G.

Egy Miniszterialis határozat szerint, az egykor Lengyel Országban fennállott Jesuiták klastrombeli józágaik, legközelebb a' Finantz Miniszteriumnak alája vettettek, 's ezentúl úgy tekintetnek, mint korona javai. A' Moskva Universzitasbani tanulók felügyelésekre, egy Inspector vagyon rendelve 3000 Rubel esztendei fizetéssel, és 5 segéd, mindegyik 1500 Rubellel, és szabad szállással.

Sz. Péterváraszomszédságában, egy tsillag vizsgáló torony fog felállítatni. A' munka a' Putkoviában, az alatta elmenő országút felett, 200 lábnyira, immár elkezdődött.

1830-ban a' Lengyel Revolutzió előtt, a' Lengyel mügyarak esztendőnként

200,000 darab posztót készítettek. A' lázzadás által, a' műszernek ez az ága, majd egy hatod részre alább szállott. Így szenvedtek szinte a' pamut mügyarak is. Az Orosz kézműveknek, Lengyel Országba való szállítása felette megnevekedett.

L E N G Y E L O R S Z Á G.

A' Kormányi Biztosság következendő hirdetményt botsátott közre: „A' Lengyel Banknak egykori Praesidense, Gróf Jelski, miután az 1830 ki Lengyel lázzadásban téteményes részt vett, azután mint a' lázzadóknak Emissariusok, külföldre ment, 's a' törvényes rend helyreállítása után, a' közönséges Amnestiát nem használta, 's hazájába viszsza nem tért, nem régiben Párisban tulajdon Firmája alatt egy Kereskedőházat nyitott meg, 's most Lengyel Országai kereskedőházakkal, és egyes személyekkel öszveköttetésbe akar lépni. Mivel pedig ez az öszveköttetés a' törvényes Kormány kárára tzeosztatik, a' fenntemlített Kormányi Biztosság, minden kereskedőházakat, Bankierokat, kereskedőket, egyszóval minden rendű 's állapotú embereket, figyelmetesé tészen, ne lépjenek Gróf Jelski, és társai Bankjával, se közbenvetőleg, se közbenvetetlenül semmi öszveköttetésbe, semmi szín alatt, mert ellenkező esetben nem csak pénzek oda vész, hanem azon kívül felelet terhe alá is esnek.

ELEGYES TUDÓSÍTÁSOK.

Algiernek hajdani Deye, Hussein, induló félben van Alexandriából, Mekka felé. Ő igen buzgó Török, 's elvesztett paraditsomáért, jámber tettek által akarja magát vigasztalni. Tudva van, hogy Livornóból, Alexandriába költözött, 's itt szán-

dékozik hátra lévő napjait el tölteni, mivelamott (Livornóban) nem igen tetstett néki, először azért, mivel nem volt alkalmas lakása számos familiájához, és késérőihez képpest, másodsor pedig, mivel ottani tartózkodása, alkalmat szolgáltatott nevével való vizsgálásra, a' midőn azt gyakran Frantzia Ország érdekei ellen Algierra nézve használták. Ennél fogva, attól tartott, hogy majd abba a' gyanúba esik, mintha Frantzia Ország ellen veszedelmes merészleteket forralna, de különben sem volt annyi jövedelme, hogy Livornóban élhessen, azért Meheméd Alihoz folyamodott, a' ki őtet nagy megkülömböztetéssel fogadta, 's 's néki lakásul, egy tágas palotát kijegyezt, 's mindennap rendszeren helyébe küldi, a' házanépe tartására megkívántató élelmet. Mekka útjában, tsak egy veje követi, 's néhány szolgálai. Noha Hussein már elélemedett öregember, 's az úton igen sokat kell kiállnia, még is reményli, hogy tzélját elérvén, Alexandriába szerentsésen viszatérend.

Legközelebb Éjszak Amerikából egy nevezetes Amphibi műszernek, kitsinyben kivéselt párját küldötték meg. Ez öszveköti egy gözhajónak, és egy gözkotsinak minden tulajdonságait. Szárazon használtatván, 4 kereken jár, valamelly víznek, mellyen ált kell mennie, partjához érvén, kerekei megálltatnak, 's a' helyett, alól, a' műszernek közepe táján, egy rugó toll mozgásba hozza az egész műszert, 's általteszi a' vízen. Feltalálója ennek valami Viston nevű mérő. A' műszernek, egy Amerikai krokodilus formája vagy. Készítésmódja igen egyszerű, és kevésbe kerül: az egészet könnyen szélyel lehet szedni, és ismét öszverakni.

(Journal de Francfort.) Frantzia

Országban, e' jelenkorban, sorról sorra uralkodó politikai befolyásuak voltak: a' papság, nemesség, a' nép, katonai hatalom, polgárság: — ez az utóbbi, charakteristikai jegye Kormányzásának, 's rendelkezéseinek: azért látjuk, hogy a' Republicanusok, most éppen úgy fenik fogokat a' polgárok ellen, mint egykor a' papság, és nemesség ellen fenték volt. Például szolgálhat erre egy Marrast nevű Republicanusnak munkája, mellyben az első lázzadás alkalmával származott minden roszsznak oka, a' polgárságnak tulajdonittatik. Így tehát a' liberalis pályának vége felé közeledünk. Az előtt így kiabáltak: Semmi Királyokat, semmi papokat, semmi nemesekeket többé! most pedig: semmi polgárokat többé! ha majd ezek is kikopnak, ki formálja a' Státust? Talán Marrast Ur, és barátjai? no ugyan szép Status lenne, mellynek kebelében volna mit sepregetni, irtogatni, 's a' t. Nem különben, mint mikor egyszer, egy árendás 12 patkányt bézárt: először egyet ütött agyon, mellynek húsával hizlalta a' többi éhes pajtásait, másnap ismét a' másikat ütölte agyon, és így sorba, míg az utolsó maga maradt életben. A' jelen pártoskodóknak igyekezetek hasonlítható ezen rövid Anecdotához, 's Marrast Ur a' többek közt úgy látszik, nagyon szeretné az utolsó patkánynak szerepét jádzani.

B É T S.

Tekintetbe vévén Ő Ts. K. Felsége az Udvari Haditanátsnál előforduló tárgyak és foglalatosságok kiterjedését, szükségesnek találta ezen udvari tiszttséghez most második Vice Praesident határozni és erre a' folyó hónap 8 kán költ kabinéti levele által Báró Radosi Radoszevich Demeter Feldmarsall-Lieutenantot, eddig Slavoniában kom-

manderozó Generált kegyelmesen kinevezni.

Ö Ts. Kir. Felsege méltóztatott Gróf Mensdorf-Pouilly Emánuel Feldm. Lieutenantot, eddig Erdély országi kommanderozó Generált, ugyan ezen hivatalba Tseh-országba állaltetni, és helyébe Erdély országi kommanderozó Generállá Báró Wernhardt Pál Feldm. Lieutenantot kegyelmesen kinevezni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po'son Jun. 20-kán. A' 211-dik Ülésben, a' tenger vidéki partok, 's Fiume Szabad kikötőhely polgári, 's kereskedési Törvényszekkeit tárgyzó tikkelyek, folytatódtak a' Fő Rendeknél. A' Kapitányi Törvényszék, a' mennyiben ez, külön vált, semmi Vármegyéhez nem tartozó test, de különben is szabad kikötőhely szükségessé téven, a' Nemeseknek személyes Ügyökre nézve is első bírálathatóság Szék leendő, 's a' Gubernator utasítása szerént jónak találtatott, hogy ez a' Szék a' Kapitányból, vagy Alkapitányból mint Elölülőből, és 6 Patricius — a' Bírának szükségestulajdonaiikkal bíró Tanácsosokból, kik a' Kapitány által candidáltak a' Patriciusok között, 's választott a' Patr. Tanács által, álljon. — A' 6 dik §. úgy mint a' Törvénykezési rendről, a' Törvényes Terminusokról, és Taxákról, a' mi különben is előjön az általános határozatoknál, kihagyatni ítéltetett, 's a' Törvénykezési rendnek, későbbre, külön tikkely jegyeztetett ki. Az V dik tikkelyben, a' Buccari kikötőhely, és a' Vinodol kerület, polgári, és kereskedési Törvényszékeikről szóló 1-ső §-ban a' polgári perek, a' helybeli bíráló Igazgatók előtt vétetik folyamatba, innen a' Buccari ban tartandó Kapitányi Székre vitetnek fellyebb, de az innei fellyebb vitel, későbbben

fog meghatározatni. A' Vinodol tenger parti kerületben, a' polgári Perek az Uri Széknél vétetnek folyamatba, innen, mint minden Uri Székről, a' Vármegye Törvényszékéhez vitetnek fellyebb, de a' Nemesek személyes, és főben járó Perek, mindjárt a' Vármegye Törvényszékénél kezdődnek, és innen, hová vitetnek fellyebb? az a' publicum munkálatkor fog meghatározatni. A' 4-dik § az Urbéri Perekéről kihagyattatott, a' mennyiben ez, a' forma hasonlatosságánál fogva, az Urbéri tárgyhoz tartozik. 18 kán a' 212 dik Országos Ülésben a' Fő Rendeknél, elkészítvén a' Nádori Prototariust, a' most említett tikkelyeket illelő Izenetet, felolvastatott, 's közakarattal el is fogadtatott; Ezután pedig a' VI dik tikkely, úgy mint a' Vármegye Törvényszékeiről, vetetett tanácskozás alá. Mindjárt az első §-ban három nehéz kérdések támadtak. 1-ször Vallyon el kelle' törülni az alsóbb Törvényszékeket? (Fora pedanea) 2 or Vallyon az eddig a' Kerületi Táblákhoz tartozott Perek, a' Vármegye Törvényszékeknél adódnak e' által? 3 ször Vallyon a' Királyi, és Banalis Tábla, tsak fellyebb vitt Pereket ítéljenek e'? Az első kérdés, szótöbbséggel, helyben hagyólag, a' második tsak nem közakarattal, tagadólag döntetett el, a' mennyiben a' Vármegyéken, különben is halmozva fekszenek a' Perek, 's azért vagon szükség több számú Törvényszékekre. A' harmadik kérdés megfejtődött a' második által, mert máskülömben némelly — a' Királyi, és Banalis Táblától elveendő Perekkel más Törvényszékek terhelhetnének meg: tehát a' Királyi, és Banalis Táblák, úgy mint eddig, — ezentúl is, — egyszerű mind első ítéltű Törvényszékek maradnak. Azon új kérdésre nézve, minő Pereket ítéljen a' Vármegye Törvény-

széke, az Országos Kiküldöttségnek ítélete fogadtatott el: úgymint: Kötelezésbeli Pereket, jószágot, 's más ebből folyó kereseteket, Végrendelések bétöltését, együtti elzálogosítást, (colligatum pignus) ha bár a' Summa megosztatott legyen is, — negyedrészt jószág kihasznosítására tzelzót, új osztályt, elmulasztott előintés mellett történt előrkösítés megsemmisítését, továbbá hitelezőket öszvehívó Pereket, ha a' vagyon ugyan azon egy Vármegyében van. E' szint a' több Vármegyékben fekvő jószágról szóló 2-dik § önként elenyésztett, és a' 3-dik § úgy módosított, hogy a' Törvényszék Elölülője legyen a' Fő Ispány, vagy ez meggátoltatván az Al Ispány, vagy ha ez is meggátoltatik, a' Hivatalban legidős' bik Táblabíró. Ezenközben megérkezett egy Kiküldöttség a' Tek. Karoktól, és Rktől, kik az alatt a' Jan. 3-kán költ Királyi másik Rescriptumot tárgyazó, 's Kerületi Ülésben elkészült Izenetet helyben hagyták, és a' Kalotsai T. Ráptalan másik Követje szónoksága alatt a' Fő Rendekhez általküldötték, hol az szinte felolvastatván, 's leírásra útasítottván, azután mind a' két Táblaszélyeloszlott. Kerületi Ülésben; a' polgári törvények javítását illető X dik tziikkely feletti tanátskozásban, a' 2-dik §-ig úgymint az Özvegyi adományról (Dos) hadtak.

E R D É L Y.

Kolozsvár. Sepsi Szt. György m. város Nagy István Úr helyett Gróf Kun Gothárd Urat választotta egyik Országgyűlési követjévé.

Az itten Kolozsvárt az esztendő elein egybeállott Erdélyi Orvosi E-

gyesület, (mellynek szerkeztetéséről 's tzeljáról lásd ez esztendei Híradó 1-ső Febr. költ 9-dik számát) a' maga gyűléseit minden hónap utolsó napján szorgalmason tartja, 's édes öröm telve szemléli ezen közhaszonra intézett E. egyesületet naponként emelkedni, 's idővel egy szélesebben kibató gyümölsözést ígérni. Érkeztek már is Erdély hazáknak több vidékeiről is betegségről való tanátskérdések, mellyek azonban mind olly kielégítők nem voltak, hogy ezekből az Orvosi Egyesület a' betegségről egy olly képet formálhasson magának, hogy reá vélekedését 's a' gyógy-módot meghatározhassa; szükségesnek tartotta azért Egyesületünk újra is közhírré tenni, hogy a' betegesek nyavalyájakat mindenkor egy orvos által írásák le, mellyet bizonyosan minden orvos társunk egész készséggel is fog tselekedni; mert tsak az illy kimerítő betegség historiáját, mellyben egyszersmind a' használt gyógyszerek is megvannak említve, veheti Egyesületünk fontolás alá, 's írhatja vissza reá vélekedését. — Kolozsvárt az Erdélyi Orvosi Egyesületnek 1854 ben Május 31-dik. tartatott gyűléséből.

Doctor Pataky,
m. egyesületi Jegyző.

A' Pénz folyamát Június' 23-dikán;
közép ár: —
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 99 1/2
Az 1820-béli sorsosok: 205 1/2
Az 1821-béli hasonlók: — —
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 58 3/8 for. keltek, mind Conv.
Bank-Aktziák keltek 1273 1/2 for. ton
Conv. Pénzben.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J á s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomatató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 755.)